

concert
info

remember
me

het
nieuwe
nu

Ensemble Resonanz,
Claron McFadden en
Kalle Kalima

zaterdag 4 mei 2024
Jurriaanse Zaal, 21.00 uur

de Doelen

programma

za 4 mei 24 | Jurriaanse Zaal, 21.00 uur

remember me

Henry Purcell (c. 1659 - 1695)

Dido & Aeneas

selectie

Kalle Kalima (*1973)

Louhi

voor gitaar en strijkorkest

pauze

Kalle Kalima (*1973)

Remember me

uit: Dido & Aeneas Remembered,
een productie van Opéra de Lyon

Frederic Rzewski (1938 – 2021)

Coming Together

voor speakers en ensemble

met dank aan

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

het
nieuwe
nu

uitvoerenden

Claron McFadden **sopraan**

Kalle Kalima **elektrische gitaar**

Ensemble Resonanz

toelichting

wie en wat herdenken we?

Van Jezus Christus, tot aan Tristan's Isolde en Jack Dawson uit de film de *Titanic*: duizenden verhalen uit onze geschiedschrijving en (populaire) cultuur doen ons geloven dat sommige idealen het waard zijn om voor te sterven. Maar geloven we dit werkelijk? Waren deze offers echt heroïsch? Of is de realiteit complexer?

Met dit alternatieve 4 mei-programma stelt Ensemble Resonanz de vraag wie en wat we herdenken. En waarom eigenlijk. Met een mix van verhalen uit barok- en hedendaags repertoire, nodigt het ensemble - samen met sopraan Claron McFadden en gitarist/componist Kalle Kalima - je uit om na te denken over de idealen waar jij voor vecht.

Met dit alternatieve 4 mei-programma stelt Ensemble Resonanz de vraag wie en wat we herdenken. En waarom eigenlijk.

Purcells Dido & Aeneas

Is een onvoorwaardelijke idealist als Dido geschikt als rolmodel voor een democratische samenleving, die waarden als tolerantie hoog in het vaandel heeft staan – en als zodanig gedwongen is compromissen te sluiten? Met deze vraag in het achterhoofd maakte Ensemble Resonanz de zeventiende-eeuwse kameropera *Dido & Aeneas*

van Henry Purcell het middelpunt van dit programma over idealen waarvoor je vecht. Het oorspronkelijke werk van Purcell werd geschreven in 1688, maar de thematiek trekt tot op de dag van vandaag veel luisteraars. De drie aktes baseerde de Engelse componist losjes op de mythe van Aeneas. Aeneas ontvlucht de Trojaanse oorlog en wordt in Carthago ontvangen aan het hof van koningin Dido. De twee worden verliefd, maar een boosaardige tovenares wil het geluk van Dido verstoren en laat Aeneas door een storm wegvoeren van het paleis. De goden hebben ook andere plannen met Aeneas: hij krijgt opdracht om naar Italië te vertrekken om aldaar de nieuwe stad Rome te stichten. Tegen de wil van de goden in, weet Aeneas de weg terug te vinden naar zijn geliefde Dido. Maar Dido wil hem niet ontvangen, omdat zij vindt dat ze hun gescheiden lot en de wil van de goden moeten accepteren. Ze offert zichzelf op voor haar idealen, maar sterft daardoor van liefdesverdriet. Was dit een morele heldendaad?

toelichting

Kalima

De Finse gitarist en componist Kalle Kalima schreef in 2019 in opdracht van Opéra de Lyon een nieuwe versie van Purcells beroemde compositie: *Dido & Aeneas, remembered*. Door de muziek en het libretto van Purcell aan te vullen met eigen composities en teksten uit het heldendicht *Aeneis* van Vergilius, werpt Kalima een hedendaags perspectief op de kameropera en breidt hij het van oorsprong beperkte libretto uit met een nieuw verhaal. Voorafgaand aan het beroemde Lamento, de sterfscène van Dido met de aria *When I am Laid in Earth*, laat Kalima de zang bijvoorbeeld al inzetten in de vorm van een canon. De elektrische gitaar voegt hij toe aan de barokke orkestkleur, met een onheilspellend effect. De nieuwe muziek en tekst benadrukken bepaalde scènes, waardoor ze een andere of extra betekenis krijgen. Met een verfrissend resultaat.

In de deels geïmproviseerde passages klinkt deze muziek als een wilde heksenjacht.

Het concert begint echter met een andere compositie van Kalima: *Louhi*. Het werk, in 2017 geschreven voor Ensemble Resonanz in opdracht van de 'Ansbacher Bach Woche', is de perfecte inleiding voor dit programma met een mix van barokke en hedendaagse composities over zogenaamde 'helden'. Kalima componeerde *Louhi* in de geest van Johann Sebastian Bach, door de vorm van vijf

barokke dansen te verwerken in een nieuwe suite voor gitaar en strijkorkest. De titel verwijst naar het Finse nationale epos *Kalevala*, een bundel heldenverhalen waarin onder andere een heks genaamd Louhi voorkomt. In de deels geïmproviseerde passages klinkt deze muziek als een wilde heksenjacht.

Rzewski

Op 4 mei herdenken wij in Nederland de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in Europa en in Zuidoost-Azië. Sinds 1961 worden ook de slachtoffers van oorlogssituaties en vredesoperaties herdacht waarbij Nederland betrokken was na de Tweede Wereldoorlog. Ook andere landen herdenken op verschillende wijzen de slachtoffers van oorlogen. In Amerika had na de Tweede Wereldoorlog de oorlog in Vietnam enorme impact en kende heftige tegenstanders. Eén van die tegenstanders was Sam Melville. Hij besloot in 1969 uit protest tegen de oorlog bij acht Amerikaanse overheids- en commerciële gebouwen bommen te laten ontploffen. Negentien personen raakten hierbij gewond. Een idealist, die gewelddadige middelen inzet om voor vrede te pleiten. Het roept veel vragen op welke middelen geoorloofd zijn in een ideële strijd. Frederic Rzewski componeerde in 1974 *Coming Together* en gebruikt daarvoor – de zeer poëtische – brieffragmenten door Sam Melville vanuit de gevangenis geschreven. Een ontluisterend einde van dit bijzondere concert. tekst: Fien Duijnmayr

biografieën

Claron McFadden © Erik de Jong

Claron McFadden

De Amerikaanse Claron McFadden studeerde zang aan de Eastman School of Music en behaalde haar bachelor diploma in 1984. In datzelfde jaar verhuisde ze naar Nederland. Sindsdien is McFadden uitgegroeid tot één van de meest veelzijdige sopranen van haar generatie en treedt ze in binnen en buitenland op. www.claronmcfadden.com

Kalle Kalima

De Finse componist en gitarist Kalle Kalima toerde als gitarist de hele wereld over. In 2019 componeerde hij onder andere voor Ensemble Resonanz 'Dido & Aeneas Remembered' in

Kalle Kalima

opdracht van de Opéra de Lyon. Kalima componeerde ook veel voor diverse jazzbands, big bands, strijktrio's en andere bezettingen. <https://kallekalima.com>

Ensemble Resonanz

Ensemble Resonanz is een toonaangevend kamermuziekensemble, bestaande uit twintig musici. Ze hebben geen vaste dirigent, maar werken met gast-directies en andere artistiek partners. Het ensemble verbindt klassieke en hedendaagse muziek in een divers programmaanbod, waarin zij verhalen met het publiek willen delen. www.ensembleresonanz.com

Ensemble Resonanz in de Eibphilharmonie, © Tobias Schult

agenda tips

ontdek het nieuwe nu van seizoen 24/25!

do 19 sept '24 | Grote zaal, 20:15

12 Ensemble speelt Metamorphosis

muzikale metamorfoses ondergedompeld in live visuals

vr 4 okt '24 | Jurriaanse Zaal, 20:15

Elisabeth Hetherington, B'Rock & HIIT

Eigenzinnige eenmalige samenwerking die oud en nieuw verbindt

vr 11 okt 24 | Grote Zaal, 20:15

Adams dirigeert Adams en Andriessens De staat

Rotterdams Philharmonisch Orkest

ontdek het programma op dedoelen.nl

stay in touch!

see you @dedoelen & share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam

FSC
www.fsc.org

RECYCLED

Papier gemaakt van gerecycled materiaal

FSC® C017135

de Doelen vrienden

genoten van dit concert?

word vriend van de Doelen en draag bij aan het realiseren van een bijzonder en innovatief programma!

Ga naar dedoelen.nl/vrienden voor meer informatie